

[Svend Jakobsen]

Forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget. (Om folketingsvederlaget, pension m.v.).

(Lovforslag nr. L 249).

Forslag til folketingsbeslutning om økonomisk støtte til politiske partier m.v.

(Beslutningsforslag nr. B 144).

Forslagene udgør den del af præsidiets reformovervejelser, som medfører behov for en ændring af gældende regler eller gennemførelse af nye regler. De har sammen med en række punkter til effektivisering af folketingets arbejdsform i lang tid været drøftet i præsidiat.

Formålet med præsidiets overvejelser har været at nå frem til forslag, der kan styrke de vigtigste led i vort demokrati. Forslagene er udarbejdet under indtryk af den udvikling i samfundet, der har ført til, at stadig færre deltager i den grundlæggende politiske beslutningsproces (møder, foredrag, medlemskab af politiske partier m.v.), og til, at folketingsarbejdet er stærkt forøget.

Det er på denne baggrund, man skal se forslaget om økonomisk støtte til politiske partier m.v., forslaget om ændringer i folketingsmedlemmers vederlag m.v. samt en række ændringer i folketingets arbejdsgange, som kan gennemføres administrativt.

Forslagsstillerne anser det for nødvendigt at sætte ind over en bred front og betragter derfor de fremsatte forslag som en sammenhængende helhed.

I. Økonomisk støtte til politiske partier m.v.

Det danske folkestyre er baseret på det repræsentative demokrati. Det har været kendetegnende for det danske og de øvrige nordiske landes demokratiske systemer, at der har været en stærk folkelig politisk aktivitet i forbindelse med udpegning og valg af repræsentanter. Denne aktivitet har i overvejende grad fundet sted i de politiske partier og grupperinger, og de politiske partier udgør herigennem et afgørende element i det repræsentative demokrati.

Forslagsstillerne anser det for at være helt centralt for vort folkestyres fortsatte udvikling, at det er en stor del af befolkningen, der tager del i den demokratiske proces i samfundet – også mellem valgene.

Det er på denne baggrund, det foreslås, at man i Danmark i lighed med de øvrige nor-

diske og næsten alle andre vestlige demokratier yder økonomisk støtte til politisk arbejde.

Formålet er at skabe stærkere aktivitet i det grundlæggende politiske arbejde. Derfor skal det gennem forslaget sikres, at der ydes støtte til såvel de centrale landsdækkende aktiviteter som til det lokale arbejde, der udføres af lokale grupperinger.

Forslaget tilsigter at bryde den tendens, vi har set til, at massemedierne bliver helt dominerende i partiernes muligheder for at præsentere sig for borgerne. Forslagets gennemførelse vil også betyde, at den politiske aktivitet i fremtiden – såvel i det daglige som under valgkampe – vil være mindre afhængig af virksomheders og organisationers tilskud til partierne.

II. Folketingsmedlemmernes økonomiske og arbejdsmæssige vilkår.

Den samfundsmæssige udvikling har været præget af stadig stigende kompleksitet, hvor folketinget har måttet acceptere enten at øge detaljeringsgraden i lovgivningen eller gennem bemyndigelser i en enklere og bredere lovgivning at overlade til ministeren og administrationen at sikre gennemførelsen af de politiske intentioner. I begge tilfælde har det medført en tidsmæssigt tyngende forpligtelse til at være orienteret om og følge med i udviklingen på de forskellige samfundsområder med det formål at sikre den ønskede politiske styring.

Dette har naturligt givet sig udslag i en væsentlig forøgelse af arbejdsmængden i folketingsarbejdet.

Arbejdsmængden er også øget i kraft af den politiske og parlamentariske udvikling. Den politiske opsplnitning, der er sket, har indebåret, at der siden 1973 har været fra 9 til 12 partier repræsenteret i folketinget.

Herved er der ikke kun sket en polarisering af yderfløjene, men selve flertalsdannelsen er blevet vanskeligere, hvilket bl.a. har afspejlet sig i, at mindretalsregeringer uden fast parlamentarisk flertal er blevet reglen og ikke undtagelsen.

Denne udvikling har betydet et langt stærkere engagement og aktiv deltagelse fra enkeltmedlemmer og partier såvel for at påvirke den dagsaktuelle politiske situation som